

A kuglipályán a puer csak a bábúkat állíthatta, miközben a felsősök „férfiasan” gurították, a nagymenők épp a „Plútó”-val, ott az „liberátor”. A „bigé” fogát, ami állítólag első osztályt. Kiss légbecsapottuk,

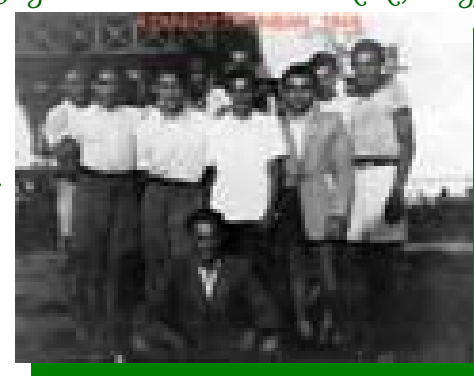
az iszonyú nagy golyóval. Hanem a „longa méta” már demokratikusabb játék volt, ügyesség, cselezés, rátermettség alapján lett kiválasztva az „elektor” meg a meg éppen az alsósok játéka lehetett. Így ütötte ki egy repülő bigefa Wagner Ricsi épp a vakbelében kötött ki, s Ricsi a gimi helyett a Bárányi klinikán fejezte be az Sándor-Sankó tanár úrral óriási sárkányt csináltunk és a vásártéren míg egy légi katasztrófa véget nem vetett a repüléseknek. De hát szegény Sankót többször is behívták katonának, szakértelme nélkül nem ment a dolog. A vasárnap délutánokat a futballmeccseknek áldoztuk, a kisebbek mint szurkolók, a nagyobbak, mint játékosok. A mérkőzések azonban épp 5 óra körül értek véget, s az ötórás uzsonnát lekésni kockázatos volt, mivel AZ ÖREG vigyázó szemeit ilyenkor a kapura szegezte.

A „logisztikai” főnök, Sándor bácsi látta el a konyhát, ahol Ilcsi néni és konyhalányok, a csalfaszemű Rózsi, Mancika, sürögtek, forogtak. A vízellátás a zsinagóga előtti kútról történt a lajtos kocsival, az internátus pompás kancája segítségével. Sándor bácsi ébresztette a szorgalmasabb tanulókat hajnali ötkor, ha valaki ezt kis cédulán előre kérte. No és Rozi mama, az anyánk helyett anyánk, Debreczi Bandi szerint Rozsantfalvi Rozoga Rozi... A háború után akadózni kezdett az internátusi élet. A díjakat természetben kellett befizetni, az áramszünetek miatt az őszi délutánok szilenciumait végig nótáztuk háborús nótákkal és népdalokkal.

1946 szeptember végén eltemettük AZ ÖREG-et. Megkönnyeztük, ha nem is a szertartáson, de este a paplan alatt mindenképpen. Meg is változott az élet az internátusban. Fellazult a rend, már ki lehetett járni a városba a délutáni szabadidőben. Üres volt az udvar, a nagy meták elmaradtak, a kuglipálya begyöpösödött. Öregebbek lettünk éveink számától függetlenül. Délutánoként „az asszonyhoz” jártak ki a fiúk, a korábban messziről csodált hamvas leánykákhoz. És megjöttek a menekültek is. Vajda Tóni Kárpátaljáról, Técsőről, egyetlen kincsével a „bilgeri” csizmájával, meg a fehér vászonzöndjével, amire állítólag vadásztak a határőrök az átkelés során. Czukrász Imrét Jugoszláviából utasították ki, nagy „jampec” volt és jazzdobos. Megörjítette triplatalpú cipőivel, nagyszélű kalapjával a falusi nebulókat: jöttek a szülői panaszok, hogy „vágják a gyerekek az ingük gallérját!”

De hát nem volt már AZ ÖREG a nádivesszőjével. A nagy gesztenyefa alatt Rákósy tanár úr mosolygó elbeszéléseit hallgattuk nagy áhítattal, míg el nem indult a Sárga-gáthoz fürödni, vagy Borók tanár úrnak szorítottunk, hogy szép szerelme Szabó Esztikével sikerre vezessen. Karácson Gyuri bátyánk meg katonatiszt korából megőrzött pikáns tanácsaival okított bennünket az életre. De jöttek erdélyiek is, AZ ÖREG szülőföldjéről, így Géza, Sándor bácsi utóda, aki rémisztő farkas-kalandokkal ámitott bennünket, s vele új konyhalányok. Elvesztette

rangját a szenior is, már csak a tanulószoba felügyelőjének tűnt, s megértük azt a szégyent, hogy épp a mi osztályunk nyolcadikos bentlakóit, mintegy karanténba különítették, a volt társalgó-pingpong terembe. Ott róttuk délutánhosszat a magyar, fizika, művészettörténeti jegyzeteinket, mert akkoriban tankönyvek, fölöttébb hiánycikkek számítottak. Aztán megessett az is, hogy az egykori Alma Mater 1948-nak épp karácsonyán, tíz hú növendékét barcsaylaci